Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 548
van **ANNABEL TAVERNIER**
datum: 13 mei 2020

---

aan **BEN WEYTS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Erasmus+-studentenuitwisselingen - Impact coronacrisis

De wereldwijde uitbraak van het coronavirus bemoeilijkt heel wat lopende en geplande uitwisselingen in het kader van het Erasmus+-programma.

Uit een bevraging van het Erasmus Student Network (ESN) blijkt dat twee derde van de huidige Erasmus+-studentenuitwisselingen is blijven doorlopen, bijvoorbeeld in de vorm van digitaal onderwijs. Een deel van de lopende uitwisselingen werd afgebroken.

Ook tal van toekomstige uitwisselingsprojecten voor studenten bij buitenlandse universiteiten staan op til. KU Leuven ontving reeds van verschillende buitenlandse universiteiten het bericht dat zij hun uitwisselingsprogramma's voor het komende semester annuleren.

1. Kan de minister toelichten welke rol Epos, het Nationaal Agentschap voor het Erasmus+-programma in Vlaanderen, precies speelt in het opvangen van de impact van de coronacrisis op de Erasmus+-studentenuitwisselingen in ons land (zowel voor de uitgaande studenten als de gaststudenten)?
2. Kan de minister een actuele stand van zaken geven van het aantal Erasmus+-studentenuitwisselingen, gelinkt aan Vlaamse onderwijsinstellingen, die in het huidige academiejaar omwille van de coronacrisis afgebroken zijn?
   a) Gelieve het antwoord op te delen in uitgaande en ontvangende uitwisselingen.
   b) Gelieve het antwoord op te delen per land waar de gastinstelling gevestigd is.
3. Welke oplossingen worden geboden aan studenten uit ons land van wie het Erasmus+-programma door de gastinstelling werd afgebroken? Kan de minister deze oplossingen toelichten en aangeven in welke mate deze oplossingen succesvol worden toegepast?
4. Kan de minister een actuele stand van zaken geven van het aantal Erasmus+-studentenuitwisselingen, gelinkt aan Vlaamse onderwijsinstellingen, waarin men omwille van de coronacrisis overgeschakeld is op digitaal onderwijs?
   a) Gelieve het antwoord op te delen in uitgaande en ontvangende uitwisselingen.
   b) Gelieve het antwoord op te delen per land waar de gastinstelling gevestigd is.
5. Heeft de minister weet van situaties waarbij studenten, omwille van praktische redenen, niet in de mogelijkheid zijn om de digitale lessen van hun gastinstelling te

volgen en hierdoor problemen ondervinden voor het afwerken van hun semester? Zo ja, op welke manier wordt vandaag een oplossing gevonden voor dergelijke situaties? Op welke manier wordt dit opgevolgd?

6. Heeft de minister weet van studenten die hun beurs verloren hebben ten gevolge van de coronapandemie en hierdoor niet langer in staat zijn om hun gemaakte kosten voor de uitwisseling te dekken? Zo ja, om hoeveel studenten gaat het precies? Op welke manier wordt dit door de minister opgevolgd?
7. Kan de minister een actuele stand van zaken geven van het aantal uitwisselingsprojecten, gelinkt aan Vlaamse onderwijsinstellingen, die gepland stonden voor het eerste semester van volgend academiejaar en reeds werden geannuleerd door de gastinstelling?
   a) Gelieve het antwoord op te delen in uitgaande en ontvangende uitwisselingen.
   b) Gelieve het antwoord op te delen per land waar de gastinstelling gevestigd is.
8. In hoeverre stemt de minister momenteel af met andere nationale en regionale overheden i.v.m. de realisatie van de geplande uitwisselingsprojecten voor volgend academiejaar?

BEN WEYTS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD
op vraag nr. 548 van 13 mei 2020
van **ANNABEL TAVERNIER**

---

1. Epos vzw is als Nationaal Agentschap (NA) de eerste contactpersoon voor projectbegunstigden (dit zijn de projectcoördinatoren van gefinancierde projecten), in casu organisaties die voor de deelnemers mobiliteiten organiseren zoals studentenuitwisselingen, maar ook voor lerenden, en het personeel van onderwijsorganisaties, enz.
   De zendende organisaties ondersteunen hun deelnemers, en het NA, ondersteunt de zendende organisaties. Het NA zelf doet een beroep op enerzijds de Europese Commissie en anderzijds de Vlaamse overheid om de Vlaamse afspraken te integreren in de Europese richtlijnen zodat begunstigden de covid-19 pandemie het hoofd kunnen bieden.
   De Europese Commissie (EC) ondersteunt de nationale agentschappen maar coördineert ook de acties die ervoor zorgen dat alle uitzonderingsmaatregelen in alle deelnemende landen zoveel mogelijk dezelfde zijn en op eenzelfde wijze worden toegepast. In essentie laten die uitzonderingsmaatregelen een maximale flexibiliteit toe aangaande zowel de erkenning van een mobiliteit als de financiering ervan. Virtuele activiteiten worden erkend als alternatief voor geannuleerde en onderbroken mobiliteiten. Instellingen mogen hun deelnemers vergoeden voor extra kosten die het gevolg zijn van uitstel, annulering of onderbreking van de mobiliteit.
   De EC voorziet sinds 13 maart jongstleden een publieke webpagina i.v.m. de impact van de Covid-19-crisis op de activiteiten in Erasmus+:
   https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/news/coronavirus-consequences-erasmus-and-european-solidarity-corps-mobility-activities_en.

   Sinds 25 maart staat daar ook een overzicht met essentiële en praktische adviezen voor individuele deelnemers:
   https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/erasmus-esc-factsheet-covid19-20200325_en.pdf, aangevuld met een reeks Q&A voor zowel individuele deelnemers als organisaties.

   Daarenboven voorziet de EC in een reeks richtlijnen specifiek voor de nationale agentschappen. Deze richtlijnen evolueren mee met de status van de pandemie.
   Vooraleer de instructies naar begunstigden en naar de nationale agentschappen definitief werden, heeft de EC een reeks webinars georganiseerd die ruimte boden voor vragen, suggesties en opmerkingen met als doel de aanpak zo uniform, klantvriendelijk en helder mogelijk te organiseren.
   Epos vzw. voorziet zelf ook in een specifieke webpagina voor de organisaties op de Epos-startpagina, waarnaar systematisch wordt verwezen in de tweewekelijkse nieuwsbrief.
   https://www.epos-vlaanderen.be/nl/nieuws/update-19-mei-wat-met-het-coronavirus.
   Onderliggende cijfers tonen aan dat die pagina frequent wordt bezocht

   Deze pagina bevat niet alleen links naar de eerder vermelde publieke Europese en nationale pagina's maar stelt ook een handleiding ter beschikking voor organisaties. Die handleiding vertaalt de EC-instructies in een praktische aanpak. De pagina wordt

voortdurend geactualiseerd en belangrijke updates worden bovendien rechtstreeks gemaild naar alle begunstigden.
Epos vzw. is er zich van bewust dat er een informatie-orkaan woedt, en daarom publiceert of mailt Epos enkel wanneer het gaat over nieuwe en stabiele informatie. De meest recente update gebeurde op 19 mei 2020.
Voorts zal het NA specifiek voor begunstigden. in juni een aantal webinars organiseren. Daarin zal worden ingegaan op de huidige richtlijnen aan de hand van actuele voorbeelden, op vragen van begunstigden, maar ook op het registreren van Covid-19 in de Europese software.

2. Op geen van beide vragen kan een accuraat antwoord worden geboden op dit ogenblik. De Europese software, die begunstigden verplicht moeten gebruiken voor het doorgeven van de mobiliteitsdata, is pas recent uitgebreid met Covid-19, wat begunstigden toelaat om Covid-19 specifieke kosten of door Covid-19 beïnvloede mobiliteiten door te geven.
   Bovendien wordt die Europese rapporteringssoftware, die het NA zou toelaten om de rapporten te analyseren, momenteel nog volop aangepast. Een correct zicht op aantallen en financiële impact zal pas mogelijk zijn wanneer de software volledig aangepast en stabiel is en de data zijn ingevuld.

3. Als nationaal agentschap ondersteunt Epos vzw. de flexibele implementatie van de Erasmus+-reglementering. Maar Epos vzw. bepaalt niet of en wanneer activiteiten uitgesteld, geannuleerd enz. moeten worden. Dat wordt bepaald op andere niveaus zoals DG EAC, Nationale Veiligheidsraad, departement onderwijs en vorming en tenslotte door de instellingen zelf.
   De instructies vanuit de EC zijn en worden verder aangepast naarmate de situatie wijzigt. Afwijkingen die als uitzonderingen werden beschouwd en waarvoor Epos toestemming moest geven, staat de EC nu toe om deze te rapporteren in de Europese tool zonder dat er nog toestemming nodig is. Ook kunnen projecten vlot worden verlengd (tot maximaal 36 maanden), na een formele aanvraag aan en goedkeuring door het NA. Een verlenging laat meteen ook toe om geplande mobiliteiten op een later tijdstip uit te voeren. Net zoals de EC aan de projectcoördinatoren vraagt om zich flexibel op te stellen, wordt dit ook verwacht van het NA.
   Tevens vraagt de EC (zie link hierboven) aan instellingen om zich zo flexibel en pragmatisch mogelijk op te stellen ten aanzien van de mobiele studenten, ongeacht waar de student zich bevindt, al dan niet gebruik te maken van online tools, enz. Die flexibiliteit is in het bijzonder belangrijk voor de erkenning van de mobiliteit en de resultaten (ECTS), die via afstandsonderwijs werden behaald omdat studenten gedwongen terug naar huis gekeerd zijn.
   Wanneer de beslissingen om de pandemie in te dijken, de uitvoering van een project belemmeren heeft het NA van de EC op financieel vlak, de toestemming gekregen om het begrip 'overmacht' ("force majeur") zoals gedefinieerd in de contracten, ruimer te interpreteren. Overmacht laat meteen ook toe om bijkomende kosten te aanvaarden, zolang het totale toegekende budget niet wordt overschreden.

4. Op dit ogenblik zijn nog geen cijfers beschikbaar omdat de instellingen hierover nog niet konden rapporteren. Op korte termijn is het voor Vlaamse onderwijsinstellingen niet mogelijk om "blended mobilities" op te zetten met partnerinstellingen.

5. Op dit ogenblik zijn nog geen cijfers beschikbaar omdat de instellingen hier nog niet over rapporteerden.
   DG EAC plant nog een survey in juni onder de deelnemers van de acties van E+.

6. Zie antwoord bij vraag 4 voor de toegestane afwijkingen om dit te kunnen opvangen. Voor hoger onderwijs volgen ook VLIR en VLHORA de evolutie op. http://www.vlhora.be/index.html

7. Op dit ogenblik is dit nog niet bekend bij het NA. De meeste instellingen geven aan dat ze vooralsnog de geplande mobiliteit plannen. Alles beweegt momenteel erg snel en er kome bij de instellingen heel wat mails binnen van partners die eerste semester helemaal annuleren ook binnen Europa. De inreisbeperking in heel wat landen en de uitreisbeperkingen vanuit België zijn natuurlijk cruciaal naast een volwaardig academisch aanbod, dus het wordt sowieso een ingewikkelde puzzel.
   Alhoewel elke organisatie in meer of mindere mate de impact van Covid-19 ondervindt, is het op dit ogenblik nog niet duidelijk of, en welke uitwisselingsprojecten geannuleerd zullen worden. Begunstigden hebben de contractuele verplichting om dit tijdens de interim verslaggeving mee te delen. Enkel wanneer een project in zijn totaliteit wordt geannuleerd, dient de begunstigde het NA hiervan op de hoogte te brengen.
   Een project volledig annuleren is op dit ogenblik ook voorbarig omdat het nog niet definitief is uitgeklaard welke uitwisselingen financierbaar zullen blijven. Er wordt momenteel onderhandeld over het flexibeler invullen van financierbare mobiliteiten, waardoor een klassieke mobiliteit breder (vb. als "blended mobility") kan worden ingevuld en toch financierbaar blijft.
   Bovendien laat de EC toe (cfr. Supra) om de looptijd van projecten te verlengen, wat voor veel organisaties op dit ogenblik een aantrekkelijker optie is, dan te annuleren.

8. De Vlaamse Overheid volgt de federale maatregelen van nabij op. Voor de mobiliteit tussen de Gemeenschappen streeft men dezelfde flexibiliteit na als voor E+.
   De 3 Belgische NA voor E+ hebben overleg met elkaar als voorbereiding voor het overleg met DG EAC. Hetzelfde geldt voor de 3 Nationale Autoriteiten (NAU) ter voorbereiding van het E+ Comité bij DG EAC. Daarnaast is er ook overleg met de collega's van de NAU die de luiken Jeugd en Sport van E+ beheren.